

Zas Latweeschu draugs.

1838. 8 Septbr.

36ta lappa.

Jaunas siņas.

Is Pēterburges. Pa Kreemu semmi daudfreis reds, ka semneeku behrni lihds 10tam, ir lihds pat 12tam gaddam bes darba apkahrt wasajahs, mihtam Deewam to deenu nosagdami; ir daschreis par garu laiku nedarbus darva. — Ak tauvu nelaimi! Tā wiini no masahm deenahm eeraddinajahs ūinkotees, un sinams tad arri peeauguschi labprahc ne strahda wis, bet gaida, ka mehr nohte wiinaus us darbeem dsenn. — Prett scho taunumu weens Wahz' muischneeks, Zweres gubbermentī, ar wahrdu Egerstrōm, labbu sahli irr isdohmajis. Winsch sawā walski puischeem un meitahm irr lizzis eemahzihc, no duhneem jeb meldreem sapiht pastalas, kuxxu ahr = dibbeni darwā eemehrz, un kas dauds labbas, ne kà tahs, ko lihds schim tur walfaja. Geshkumā behrni gan weegli ne dewahs us scho darbu; bet tik kà labba teesa to jaunu pastalu bija gattawa un rikle pahrdohc, un jaunekli paschi lihds ar saweem wezzakeem to pulku naudas dabujā rohkā, kas par to eenahze, tad wairs ne gaidija, kamehr wiinaus sauze, bet ar preeku gahje us muischu, tur to darbu wehl labbaki eemahzitees. Cet gan labbi ar scho leetu: tahs jaunās duhnu jeb meldru pastalas semneekeem wissapfahc tohti patihc, un no winneem pulkā teel pirktas. Zr arri jau no zittahm muischahm wairak kà 40 puischi tur atnahkuschi, to jaunu ammatu mahzitees un ar to few naudas nopelniht. — Taggad arri eesahze tahdu paschu reschgu zepures piht, kas smulkas, weeglas un zeetas deesgan irr, un jau beesi teel pirktas. Tā patt muischneeks arri no scheem duhneem jeb meldreem leelu pulku tuppetu un zissu preeksch teem ūinneekeem spittalōs lizzis fataisihc, ko ir paschi mahziti kungi atradde labbas effam, un kas nu patt jau ispirktas. — Pahc scho tanni mallā eesahktu leetu ne ween tadeht warr preezatees, ka tā tee behrni tur jau no masahm deenahm eeraddinajahs pee strahdashanas un saweem mihteem wezzakeem peepalihds to sadabbuht, kas teem par dshwibas usturru wajaga; bet arri pahc to, ka tur wairs ne tā, kà zittahc, tik dauds jauku kohku deht pastalahm sakehstī, nomisedami; bet mahzahs tohs duhnus jeb meldrus leetā list, kas lihds schim ne kam ne derreja. (G. G.)

Zee paschi kungi, kas, kà muhsu pehrna gadda zīma lappa stahstija, ar saweem 4 tuhkstohsch reis tuhkstohsch rubleem pa Kreemu walsribu sadewahs par

fawadu galwofchanas-beedribu, tee nu patt arri nospreeduschi, nekruh scheem par labbu, naudu pretti nemt, un prohti tà: par diweem rubteem, fo pee winneem tanni laikâ eemakfa, kad nekruhti nodohd, wiini usnemmahs, atkal tad, kad schis saldats fawus gaddus, woi 22 pee gwardies, woi 25 pee zitta pulka, buhs isdeenejis, tam ifnogaddâ weenu rubli ismakfah. Bet wiini sohlahs, tik tad to usnemtees, ja woi nekruhts pats, woi tee, kas wiinu nodohd, to arri pataus.— Sinnams, ja pa to laiku saldats nomir, tad winneem tee diwi rubli paleef.

Is Briffeles, Belgiëru Fehnina pilskata. (18. Aug.) "Wisseem laudim par tihru brihnumu, tur taggad Sprantschu wihrs irr isdohmajis to ffunsti, uhdens wirfû staigah. Aliswakar winsch, leela pulka tauschu preekschâ, ne tahk no turrenes staigaja esara wirfû un paschâ widdû lihds 20 minutehm apstahjabs, ne mas ne kustedamees, un taf winsch uhdeni dsillaki ne bija eestidsis, ne kâ pahri tukku ween. Winsch arri desmit zitteem whreem to paschu ffunsti jau bija eemahzjis, un scheem ar sohbeneem fahni un ar plintehm rohka bija ja-nahk winnam pakkat, wille wehl pa uhdeni masu schaujamu gab-balu, fo tur arri teescham tà patt isfchahwe, kâ fawas plintes; un tatschu ne eegrimme wis dsillaki, ne kâ lihds johstam." — Tâ no turrenes Wahz'awihses taggad fahk rakstih, bet mums schehl, ka mums faweem lassitajeem turklah wehl ja-stahsta, ka fklaidri peeminnam, jau preeksch desmit gaddeem awihses ittin lihdsigu sinnu usgahjuschi, un ka tomehr wehl lihds schim ne kas ne bija ar fcho ffunsti. Tadeht fagaidisim wehl fklaidraku sinnu, pirms to tizzam.

Is Sprantschu semmes. Wahzsemneekeem drihs jau nikna flawa zellahs pa pasauli, ka schinni laikâ tik dauds no winneem fawu dsimteni atstahj un gahschahs us Ameriku, kaut gan no turrenes sinna pahr sinnu atnahk, ka tik bads un nelaimu us winneem gaidoh. Parte Amerikaneru waldischana schehligâ prahâ taggad ne ween pahr to irr gahdajuse, ka tahdeem tekkuleem jau pee Sprantschu rohbescheem plaschi isstahsta, kâ Nikti tur nabbageem klahjotees, bet arri pahr to, ka tur ne weenu zilweku ne laisch zaur, kam labba tschuppe naudas ne irraid rohka. Bet fo tad wairs geld zilweku mahzibas un darri-fchanas, kad jau firds dibbeni dohmas palikke zeetas! — Paschi tufschineeki tatschu sinn, no zitteem laudim us ihfu laiku naudas dabbuht, parahda to us rohbescheem, itt kâ winneem peederretu, un — sinnam, eekriht jo deenas jo leelafôs parradôs un beidsoh nomirft baddâ.

Is Aust-Indies semmes, Ahstâ. Isgahjuschâ pawassarâ tur zittâs mallâs laudim tik leels bads usnahze, ka ne warreja isffaitiht, zil dauds, mekledami glahbtees us zittahm puffedim, paschôs zellôs bija palikkuschi. Dascha mahte fawu behrnu pamette zellâ, un schis rahpdams willahs preeksch magasihnu durwim, tur fahrigi tohs graudinus salassih, fo putnini bija aismirfuschi. — Leelzelli bija itt kâ aplahhti ar mirroneem, pee kurreem swehri un leelt putni fapulzejahs; zitta uppite wairs ne tekke, jo tee strahdneeki, kam nahzahs zellus tihriht, mirronus leelôs tschuppôs bija eemettuschi; un pilssehtneeki, nejaukas fmarfchas deht, ne warreja dohtees falkumâ. Weenâ pilssehtâ, Ugra ar wahr-

du, wehl ar kohlera-fehrgu ikdeen lihds 300 zilweki aisgahje. — Lai pateiz jel Deewam ikkats, kam saws reezens wehl rohfa un kas wehl weffels!

Kurfch tas ihstenaus zelfsch?

lihd sib a.

Trihs brahli dewehs us zekku, gribbedami kohpa to weetu panahkt, kurrp tehws winnus bija subtijs. Daschu deenu jau staigajusch, nahje pee kahdas weetas, kur zelfsch ischschibrah's treijäs tekkäs. — "Kurfch nu buhs tas ihstenaus?" tà tee waizaja behdigi zits zittu. "Zas pa labbu rohku!" pirmais fazzija. "Ne, brahli," tà ohtrais fazzija, "tas pa kreifu rohku, man schkeet, buhs tas zelfsch, fo tehws nofazzija pahp to ihsteno." — "Gesim ar Deewu ikkats sawu zekku un raudsifim, kurfch to nofazzitu weetu panahks!" tà treschais fazzija. — Zitti bij ar to meerà un mihligi zits zittam rohku speedusch, schlihreh's un gahje ikkats us sawu pussi. Bet tee zekki, fo winni staigaja, ne bij' weenadi; weens wedde zaur jaukahm eeleijahm, ohtrais pahp daschu kalnu un treschais zaur dadscheem un ehrlschkeem; bet katts sawu zekku tikfusch, staigadams, beidscht ar ne-issakkamu preeku to weetu sawà preekschà eerauga, brihnodamees reds fahnis arri sawus brahltus, kas, kaut gan ihpachus zekkus gahjusch, pehdigi te atkal farohdahs kohpa. Un tehws, kas winneem preekschà bija arnahzis, mihligi tohs usrunna, fazzidams: "Esseet sweizinati schè mcera weetà! Daschadi irr tee zekki, kas us scheien' wedd; bet lai tee arr' buhtu, kahdi buhdami, tak pa kattu juns waddona klahé. Pa to ar laizigu mantu un gohdu isbruggetu plattu zekku tik ween pafem miba un ihstena brahltu mihlestiba warr pafargahkt, ka zekkeeks ne peedaufahs un ne kluhp. Pa zittu atkal ja-kahpi pahp daschu mohku kalnu, ja-staiga zaur daschu behdu eeleiju; bet kad saule wiss karstaki speesch un noguruscham zekkeekam sweedri pluhst no peeres, tad mihlestiba nahkt, tohs noschahweht ar mihlahm rohkahm; tiz ziba tam pafneeds eespirdsinaschanas bikkeri un zerriba tam rahda jauku pawehni, kur no wissahm mohkahm warr isdusseht un tad ar jauneem spehkeem dohtees prohjam. — Bet pa zittu atrohdahs tikkat behdu ehrlschkei un mohku dadschi; melni padebbesch, ween rahdahs un preeku faulite ne gribb apgaismohkt to zekku, kas wadda zaur beesu tumfibu; bet pazeeschana, pafaufschana us Deewa un zerriba, kà mihli waddoni, ne lauj maldiht. — Lai migs tas, kas pa sawu zekku eedams, ne atstumj schohs waddonus, bet no winneem waddih's, to weetu panahkt, kur meers un preeks un swehtiba. D. St — m.

Zelfsch zaur pafauli.

1.

Starp pukkeh'm faules spohschumà
Dehrens spehle, lihgfmosahs;
Sam dshwib's aufu greeschana
Wehl swescha parahdahs. —

Wunsch zibrulischeem lihdsi deij
Un mahtes flehpi duff,
Wahr tschuhfku schnahkschannu Wunsch smeij,
Skatt' winnu raibumus.

2.
 Sehns tappis, sakus sarrinus
 Misprousch als zeppuri,
 Pa sahlii mett kuhlinus,
 Un dsenna taurini; —
 Eet skohlâ, mahzahs grahmatas
 Un dsihwib's gudribu, —
 Un firds, kâ dsihâ, kahrojahs,
 Drihs tapt par jaunektu.

3.
 No skoblas nahjis, iauneklis
 Beer tehwa ammatu,
 Zaif arklus, ezjeschus un wiff
 Pee mahjahm derrigu.
 Tad kampis tehwa iskapti,
 Krauj pilnus ziteenus,
 Kraui seenu flehpeem, — Jistti
 Redf sapni, kad winsch duf.

4.
 Bihrs tappis, fehtu aptohpdams,
 Apstaiga lauzinu;
 Un puifchus, meitas rihkodams,
 Apraug' ir dahrsinu;
 Dur rudsi seed, schè bittes streij
 Un faness faldumu,
 Un nammâ seewina ussmeij,
 Zett gahrdû asaidu.

5.
 Tad gulbu rohtâ aptehrpees,
 Sehd speekt aspeedees
 Das, kas bij freetni darbojees,
 Un retti atpuhtees;
 Raug' behrnu behrni gohdina
 To gohda firmgalwi,
 Kas darbu beidsis — smihdina —
 Said — zittu pasault!

£.....1.

Sinna, zil naudas 6. September - mehn. deenâ 1838 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. naudâ. Rb. K.	Par	Maksaja:	Subr. naudâ. Rb. S.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 45	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 5	—	tabaka	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3 —	—	fweefta	2 40
—	ausu	— 55	—	dselses	— 75
—	firau	1 50	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 50	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 —	—	kannepu	— 90
—	bihdeletu kweeschu = miltu	4 —	—	schlichtu appinu	2 50
—	meeschu = putralmu	1 50	—	neschlichtu seb prezzes appinu	1 50
—	eefala	1 10	—	muzzu silku, eglu muzzâ	8 —
—	linnu = sehklas	2 —	—	lasdu muzzâ	8 30
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas sahlis	4 30
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 50	—	rupjas baltas sahlis	4 40
barrotu	wehrschi galku, pa pohdu	1 —	—	wahiti brandwihna, pussdegga	8 50
			—	divdegga	10 50

Weenu fudraba rubli warreja babbuht par 354½ kapeikem warra naudas.

Lihds 6. Septbr. pee Rihges irr atnahfuschi 1170 fuggi un aisbraufuschi 1084.

Brihw drikkeht. No juhmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napier sky.